

C พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม

C9

พันธกิจการมีส่วนร่วมของฆราวาส

ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2013

ศูนย์ประสานงานส่งเสริมวิถีชุมชนวัด

สำนักนโยบาย

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

Copy right: AsIPA Desk, FABC

AsIPA Texts are developed by the AsIPA Team

หัวข้อเรื่องในเอกสารคู่มือ AsIPA

- A การแบ่งปันพระวาจา
- B ชุมชนคริสตชนย่อย
- C พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม
- D การฝึกอบรมทีมงานอภิบาล

AsIPA C9

พันธกิจการมีส่วนร่วมของฆราวาส

เตรียม

คนอ่าน 5 คน แสดงเรื่องใน ข้อ ก.

ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อช่วยให้ฆราวาสผู้รับการอบรมเห็นบทบาทของตนที่ไม่มีใครแทนที่
ได้ในพันธกิจของพระศาสนจักร

บทนำ

เราร่วมงานและรับใช้ในชุมชนวัดมากเท่าไร เราก็มุ่งไปสู่การเป็น
พระศาสนจักรที่มีส่วนร่วมมากเท่านั้น แต่ไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป บางที
อาจจะพาเราไปไกลจากหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัวหรือในสังคมก็
เป็นได้ ในปี ค.ศ. 1988 พระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ระบุในเอกสาร
ฆราวาสในโลกสมัยใหม่ว่า ความผิดพลาดยิ่งใหญ่ประการหนึ่งในพระศาสนจักร
คือ ฆราวาสหลายคนแยกความเชื่อออกจากชีวิตขณะดำเนินชีวิตประจำวัน
ในสังคม ในครอบครัวและการพักผ่อนหย่อนใจ

เราจะแก้ไขความผิดพลาดเช่นนี้ ในชุมชนวัดหรือในชุมชนคริสตชน
ย่อยได้อย่างไร?

ก. ตัวอย่างประสบการณ์

ระหว่างการประชุมผู้นำชุมชนคริสตชนย่อยระดับสังฆมณฑล ผู้รับการอบรมต่างแบ่งปันว่าพวกเขากำลังดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่ชุมชนวัดและพระศาสนจักรที่มีส่วนร่วม

แสดงบทบาทสมมติ อาจจะมีเพิ่มอีก 1-2 ข้อ

1. เดี่ยวนี้คุณพ่อปลัดของเราตั้งกลุ่มนักขับร้อง มีสมาชิก 30-40 คน ร่วมในกลุ่ม พวกเขาขับร้องเพลงได้ดี
2. เรามีกลุ่มภาวนาที่เยี่ยมมาก เราพบกันทุกสัปดาห์ และภาวนาเป็นเวลา 2 ชั่วโมง
3. ชุมชนคริสตชนย่อยของเราหมุนเวียนกันรับผิดชอบเตรียมพิธีกรรมวันอาทิตย์ แต่ละอาทิตย์มีกลุ่มรับผิดชอบกลุ่มหนึ่งรับหน้าที่ไปดำเนินการ
4. ในวัดของเรา มีผู้อสาอ่านบทอ่านวันอาทิตย์จำนวนมาก จนต้องจัดคิวกันอ่าน
5. เราเริ่มกลุ่มศึกษาพระคัมภีร์หลายกลุ่ม เพิ่งจะจบหลักสูตรที่ 4 ไปเมื่อเร็วๆ นี้ เราพบกันทุกสัปดาห์ และมีกลับบ้านที่ต้องทำมากมาย

คำถาม

- ก) การมีส่วนร่วมด้านใดบ้าง ที่เห็นได้ชัดเจนจากการแสดงบทบาทสมมุติ
- ข) กิจกรรมเหล่านี้จัดเพื่อใคร? ใครได้รับประโยชน์?

อภิปรายในกลุ่ม 2-3 คน

หลังจาก 6-7 นาที รายงาน

บทเสริม

- การมีส่วนร่วมทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ในบทบาทสมมุติเกี่ยวข้องกับชีวิตในชุมชนวัด
- เฉพาะคาทอลิกเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมดังกล่าว

ข. พระคัมภีร์บอกอะไรเรา

1. ในกลุ่มใหญ่อ่านข้อความจากพระคัมภีร์ ลก 4: 16-19
คำถามเพื่อการไตร่ตรอง
 - พระเยซูกล่าวถึงพันธกิจอะไรของพระองค์ในข้อความข้างต้น?
2. อ่านข้อความจากพระคัมภีร์ มธ 28:19-20
คำถามเพื่อการไตร่ตรอง
 - ข้อความนี้บอกอะไรเราเกี่ยวกับพันธกิจของพระเยซูเจ้า?

บทเสริม

- พันธกิจของพระเยซูเจ้าคือ การบำบัดรักษา การปลดปล่อย ให้เป็นอิสระจากบาปและนำพระอาณาจักรของพระเจ้าเข้ามา ในใจเราและในโลก พระองค์ต้องการแสดงให้เราเห็นว่าพระเจ้า ทรงรักเรามากเพียงใด
- พระองค์ทรงส่งเราไปทำพันธกิจเดียวกัน และสัญญาว่าจะอยู่กับ เราตลอดไป

ค. คำสอนของพระศาสนจักรบอกอะไรเรา

1. แบ่งกลุ่มย่อย 3-4 คน
 2. เลือก 1 ข้อความจากหน้า 5-6 และไตร่ตรองในกลุ่มย่อย
 3. หลังจาก 15 นาที รายงานในกลุ่มใหญ่
4. คำถามเพื่อการไตร่ตรอง
- เราเรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับพันธกิจของฆราวาสจากข้อความนี้?
 - การมีส่วนร่วมของฆราวาสในพันธกิจของพระศาสนจักรหมายความว่าอะไร?

- 1) คริสตชนที่ละเลยหน้าที่ทางโลกในสังคมก็ละเลยหน้าที่ต่อเพื่อนมนุษย์ และต่อพระเจ้าเองด้วย กับทำให้ความรอดพ้นนिरันตรของตนตกอยู่ในอันตราย ตามพระฉบับแบบพระคริสตเจ้าผู้ได้ดำรงชีพอย่างกรรมกรคนหนึ่ง คริสตชนควรจะยินดีที่สามารถปฏิบัติงานทางโลกได้ทุกอย่าง (GS 43)
- 2) ขมารวาสได้รับกระแสเรียกให้แสวงหาพระอาณาจักรของพระเจ้าด้วยการมีส่วนร่วมในกิจการของโลกและจัดให้กิจการต่างๆ เป็นไปตามแผนการของพระเจ้า เขาอยู่ในโลก ซึ่งหมายความว่าเจริญชีวิตตามวิชาชีพและหน้าที่การงาน เขาอยู่ในสิ่งแวดล้อมของครอบครัวและสังคมธรรมดาทั่วไป ซึ่งทำให้ชีวิตและความเป็นอยู่ของเขามีความสัมพันธ์กัน (LG 31)
- 3) แผนการของพระเจ้าสำหรับโลกก็คือ มนุษย์ควรจะทำางานด้วยกัน เพื่อกอบกู้โลกให้เป็นไปตามแผนการของพระเจ้า มีหลายมิติในโลกเรามีสิ่งดีๆ ในชีวิต ความมั่งคั่งของครอบครัว ประเพณี ระบบเศรษฐกิจ ศิลปะ วิชาชีพ สถาบันการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเรื่องอื่นๆ อีก จึงเป็นหน้าที่ของพระศาสนจักรทุกภาคส่วนที่จะทำงานเต็มที่เพื่อให้มนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาสังคมและสิ่งสร้าง ซึ่งจะนำไปสู่พระเจ้าผ่านทางพระคริสตเจ้า (Laity AA No 7)
- 4) ชีวิตครอบครัว การทำงานประจำวัน การพักผ่อนทั้งกายและจิต และแม้แต่ความทุกข์ยากที่รับด้วยความพากเพียร ถ้าทำตามพระจิตเจ้าทั้งหมดนี้จะกลายเป็นการฝึกฝายจิตที่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าผ่านทางพระเยซูคริสตเจ้า (เทียบ 1 ปต 2:5) ระหว่างพิธีบูชาขอบพระคุณ เราทูลถวายความยากลำบากทั้งมวล นี่เป็นเครื่องบูชาแห่งความรักที่ถวายแต่พระบิดาเจ้าพร้อมกับพระกายของพระคริสตเจ้า ดังนั้นในฐานะผู้บ่มัสการซึ่งทุกการกระทำศักดิ์สิทธิ์ ขมารวาสจึงเป็นผู้ถวายโลกแด่พระเจ้า (LG 34)

- 5) สนาบงานประกาศข่าวดีอันกว้างใหญ่ของฆราวาสได้แก่ปรากฏการณ์อันซับซ้อนด้านการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ และยังรวมถึงด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และศิลปะ ชีวิตแห่งความสัมพันธ์กับนานาชาติ การสื่อสารมวลชน ยิ่งกว่านั้นงานประกาศข่าวดียังครอบคลุมสภาพอื่นๆ ที่เปิดโอกาสให้ เช่นด้านความรักของมนุษย์ ครอบครัว การศึกษาของเด็กๆ และวัยรุ่น การงานวิชาชีพ และความทุกข์ทรมานต่างๆ (EN 70)

บทเสริม

- พันธกิจของฆราวาสอยู่ทั้งในโลกและในพระศาสนจักร
- พันธกิจนี้ประกอบด้วยภาระหนักเข้าหาพระเจ้าคือการทำให้ทุกสิ่งที่เรามี และทุกคนที่เราพบปะระหว่างทำงาน พักผ่อน ภาวนาหรือแม้ความยากลำบากล้วนศักดิ์สิทธิ์ไป
- พันธกิจเรียกร้องให้เรามีส่วนทำให้โลกที่เราอยู่ดีขึ้น นั่นคือเราต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
- พันธกิจของพระศาสนจักร ต้องเป็นเครื่องหมายแห่งความรักของพระเจ้าในโลก
- พันธกิจของฆราวาสและพันธกิจของพระศาสนจักรเป็นเรื่องเดียวกัน เราได้รับพันธกิจนี้มาจากพระคริสตเจ้าในศีลล้างบาป

สรุป

1. อภิปรายร่วมกันว่าในฐานะชุมชนและส่วนตัวแต่ละคนในละแวกบ้านหรือในที่ทำงานและในครอบครัว เราจะปฏิบัติพันธกิจในฐานะฆราวาสของพระคริสตเจ้าได้อย่างไร

2. ภาวนาหรือขับร้องเพลงด้วยกัน เช่น เพลง จงแสวงหา... หรือจงไปป่าวประกาศ...

การใช้เอกสารคู่มือ AsIPA

เอกสารคู่มือ AsIPA เรียบเรียงขึ้นสำหรับคริสตชนชายหญิงชาวบ้านทั่วๆไปในระดับวัด เอกสารเหล่านี้สามารถนำมาใช้ได้ผลดีที่สุดในการประชุมคริสตชนขนาดเล็ก ชุมชนเพื่อนบ้าน สภาภิบาลวัด หรือกลุ่มขนาดเล็กอื่นๆ ในชุมชนวัดก็ได้

เอกสารคู่มือ AsIPA ยังอาจนำมาใช้ได้กับกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในการสัมมนา หรือในวัด แต่ต้องรักษา “วิธีการการมีส่วนร่วม” อาศัยการทำงานในกลุ่มย่อยเป็นสำคัญ

ลักษณะเด่นของ กระบวนการ AsIPA

1. เอกสารคู่มือ AsIPA รับเอา “วิธีการการมีส่วนร่วม” มาใช้ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนจะแสวงหาและค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. เอกสารนี้เรียบเรียงขึ้นมาในลักษณะที่ว่า ผู้นำกลุ่ม (facilitator) อาจนำมาใช้ได้ด้วยการเตรียมตัวเพียงเล็กน้อย
3. ผู้นำกลุ่ม ควรจะปฏิบัติตามเอกสารคู่มือนี้อย่างเคร่งครัดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมตามที่ระบุไว้ในเอกสาร
4. ผู้นำกลุ่ม จะไม่พึงพอใจกับคำตอบเพียงคำตอบเดียวต่อประเด็นคำถาม แต่สนับสนุนให้ผู้เข้าประชุมแสวงหาคำตอบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เทคนิค “แบ่งปันกับคนข้างเคียง” 2-3 คน (Buzz groups) จะช่วยให้มีส่วนร่วมได้มากขึ้น
5. บทเสริม อาจช่วยเพิ่มเติมจากสิ่งที่ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มได้ค้นพบแล้ว และสรุปประเด็นสำคัญ
6. บทสรุป เจตนาเพื่อใช้เป็น “การให้ข้อมูล”

AsIPA

Asian – Integral – Pastoral – Approach

กระบวนการอภิบาลแบบบูรณาการของคริสตชนเอเชีย

คณะพระสังฆราชแห่งเอเชีย ได้ประกาศในแถลงการสุดท้ายจากที่ประชุมสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียครั้งที่ 5 ณ เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ว่า ชุมชนวัดและพระศาสนจักรหลังปี ค.ศ. 1990 นี้ ต้องเป็น “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” เป็น “ชุมชนวัดที่เป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนคริสตชนย่อยๆ” พระศาสนจักรที่เป็น “ประจักษ์พยานถึงองค์พระคริสตเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ” (FABC 5 ข้อ 8)

ประเด็นปัญหาก็คือ จะสนับสนุนวิถีชุมชนวัด หรือ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” นี้ได้อย่างไร ฉะนั้นในปลายปี 1993 โดยการสนับสนุนร่วมกันของสองสำนักงานในสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย (FABC) คือ สำนักงานเพื่อการพัฒนามนุษย์ (OHD) และสำนักงานเพื่อกิจการฆราวาส (OL) ได้จัดการประชุมปรึกษากันที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และเสนอให้กระบวนการทางด้านอภิบาลสนับสนุน “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” ในเอเชียว่า AsIPA ซึ่งย่อมาจาก Asian Integral Pastoral Approach เอกสารคู่มือ AsIPA ของโครงการฝึกอบรม มีแนวทางปฏิบัติตรงตามชื่อดังนี้

Asian

โครงการนี้ต้องการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย และช่วยคริสตชนเอเชียให้เผชิญชีวิตตามแบบชาวเอเชีย ในแสงสว่างแห่งพระวรสาร

Integral

โครงการนี้บูรณาการให้เกิดความสมดุลในชีวิตคริสตชน ระหว่างชีวิต “ฝ่ายจิต” กับชีวิตทางด้าน “สังคม” ระหว่างชีวิต “ส่วนบุคคล” กับชีวิต “ชุมชน” ระหว่างชีวิต “ผู้นำทางฐานันดร” กับ “ผู้ร่วมรับผิดชอบที่เป็นฆราวาส”

Pastoral

โครงการนี้มุ่งเน้นการฝึกอบรมฆราวาส ในพันธกิจด้านงานอภิบาลของพวกเขา ในชุมชนวัด ในพระศาสนจักรและในสังคมโลก

Approach

กระบวนการของเอกสารคู่มือชุดต่าง ๆ เหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือ ทำให้งานอภิบาลในชุมชนวัดมี “พระคริสตเจ้า” และ “ชุมชน” เป็นศูนย์กลาง นอกจากนั้น ยังเป็นการโน้มน้าสมาชิกที่ร่วมประชุมกลุ่มให้ค้นหาประสบการณ์ “การเป็นชุมชนวัดในวิถีทางใหม่” นี้ด้วยตนเอง